

LASSE JA MAIRE PIHLAJAMAAN RAHASTO

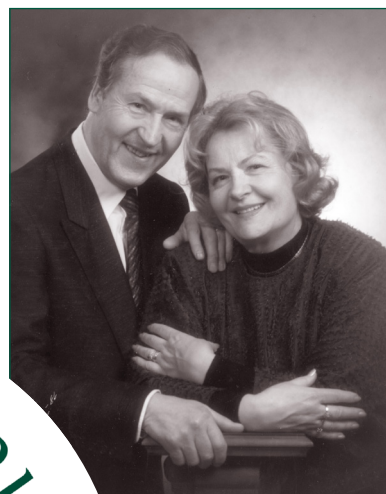
Harmonikkataiteen pioneerin lahjoitus

Rahasto perustuu Lasse ja Maire Pihlajamaan testamenttilahjoituksiin sekä Lasse Pihlajamaan 75-vuotispäivänään saamiin rahalahjoituksiin. Vuonna 2015 perustetusta rahastosta jaetaan vuosittain kaksi apurahaa lahjakkaille harmonikkamusiikoille. Toinen apurahoista myönnetään sävellystyön tukemiseen ja toinen esityksen tai konsertin valmisteluun.

Lauri Armas (Lasse) Pihlajamaa syntyi 1.8.1916 Jämijärvellä alkujaan pomarkkulaisen Johan Kustaa Juhonpojan ja Jämijärveltä kotoisin olevan Hilma Juhontytär o.s. Ahomäen perheeseen. Lasse oli kuudes perheen kahdeksasta lapsesta. Musiikkia harrastavien isoveljien innoittamana hän opetteli jo pienenä harmonikansoittoa isänsä omistamalla yksirivisellä harmonikalla ja saavutti taidon, jonka ansiosta hän saattoi elättää itsensä pihasoittajana jo ennen rippikouluikää ja esiintyä tivoleissa 1930-luvulla. Osan saamistaan tuloista hän käytti paremman soittimen hankintaan. Hän kehitti taitojaan itseopiskelun avulla.

Monen muun suomalaisen viihdetaitelijan tavoin Lasse Pihlajamaan sotavuodet kuluivat viihdytysjoukoissa, joissa hänen soittonsa auttoi sotilaita hetkeksi unohtamaan sodan rasitukset. Sotavuodet toivat Pihlajamaan rinnalle myös kumppanin: hän avioitui Karjalankannaksen Uudellakirkolla 3.3.1921 syntyneen Maire Sanelma Kyynäräisen kanssa joulukuussa 1941. Maire oli ammatiltaan kampaaja mutta keskittyi ennen kaikkea miehensä uran tukemiseen.

Lasse Pihlajamaan ura lähti sodan jälkeen jyrkkään nousuun. Hän otti 1945 osaa Tukholmassa järjestettyyn Ruotsin ja Suomen väliseen harmonikkamaaotteluun. Kilpailussa esitettyihin kappaleisiin kuului myös ensimmäinen oma sävellys *Noiduttu hanuri*, joka herätti omaperäisyydellään niin suurta huomiota, että Pihlajamaa pääsi heti levyttämään sen. Pitkän uransa aikana hän teki noin 200 sävellys-

Kuva: SKR

tä, joista monia on luonnehdittu paljon omaa aikaansa edellä oleviksi. Sävellyksissään, jotka edustivat aivan uudenlaista harmonikkakulttuuria Suomessa, Pihlajamaa hyödynsi runsaasti ulkomaisia vaikutteita.

Lasse Pihlajamaa soitti sodan jälkeen Jam session -yhtyeessä ja 1950-luvulta alkaen itse perustamassaan Pihlajamaan pelimanneissa. Kyllästyttyään liikkuvaan kiertuetyöskentelyyn hän asettui aloilleen ja perusti Lasse Pihlajamaan harmonikkaopiston Helsingin Lönnrotinkadulle. Musiikkipedagogina toimiessaan Pihlajamaa havaitsi pienten lasten monesti kärsivän sopivan kokoisten soittimien puutteesta. Hän kääntyi italialaisten harmonikkatehtaiden puoleen, ja näin syntyi hänen nimeään kantava soitinsarja. Pihlajamaa toimi myös soitinten maahantuoja.

Lasse Pihlajamaa toimi vuosina 1967–1970 Suomen Harmonikansoittajain Liiton puheenjohtajana. Hän sai musiikkineuvoksen arvonimen 1988. Pihlajamaa kuoli Helsingissä 14.11.2007. Hänen hautansa on Hietaniemen Taiteilijainmäellä. Maire Pihlajamaa kuoli 23.7.2014.

Oy Sigillum Ab/Olli Kleemola

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.